

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 28, 2017

Nummer 28, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2391](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2406](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2407](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2318](#) 12-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2322](#) 12-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2321](#) 12-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2320](#) 12-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2317](#) 12-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2323](#) 12-09-2017

RECHTSPRAAK

Slagende klacht omtrent schriftelijke bescheiden houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte de bewezenverklaring heeft gebaseerd op een schriftelijk bescheid inhoudende verklaringen van personen van wie de identiteit niet blijkt, terwijl door de verdediging in het geding de wens te kennen is gegeven de bedoelde personen te ondervragen.

De verdediging heeft ter terechtzitting in hoger beroep verzocht de drie onbekend gebleven jongemannen als getuige op te roepen, welk verzoek door het hof is afgewezen. Aldus is sprake van de in artikel 344a lid 3 sub b Sv bedoelde situatie, namelijk dat namens de verdachte op enig moment in het geding de wens is te kennen gegeven om de persoon als bedoeld in de aanhef van die bepaling te ondervragen of te doen ondervragen.

Gelet op het vorenstaande stond het bepaalde in artikel 344a lid 3 Sv in de weg aan het gebruik van bedoeld proces-verbaal voor het bewijs, zoals het hof heeft gedaan. Het middel is derhalve in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2407

Zaaknummer: 16/02162

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 344a Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht omtrent de strafmotivering, waarbij de Hoge Raad de regels met betrekking tot de in de strafmotivering opgenomen feiten en omstandigheden, meer in het bijzonder een niet ten laste gelegd feit, verduidelijkt.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

Het in deze strafmotivering vermelde Uittreksel Justitiële Documentatie van 21 januari 2016 maakt, onder het opschrift ‘openstaande zaken betreffende misdrijven’, melding van de volgende verdenkingen die jegens de verdachte zijn ontstaan sinds de voormelde veroordeling door de politierechter: diefstal van een fiets op 19 mei 2015 en twee winkeldiefstallen op respectievelijk 27 juni 2015 en 14 juli 2015.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Het staat de rechter vrij om bij de strafoplegging rekening te houden met een niet ten laste gelegd feit, onder meer wanneer de verdachte voor dit feit onherroepelijk is veroordeeld en de vermelding van dit feit dient ter nadere uitwerking van de persoonlijke omstandigheden van de verdachte (vgl. HR 26 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM9968, NJ 2010/586). Daarbij wordt, mede gelet op het bepaalde in artikel 78b Sr, met een onherroepelijke veroordeling gelijkgesteld een onherroepelijke strafbeschikking.

Indien in zulke gevallen het vermelden van een niet ten laste gelegd – al dan niet soortgelijk – feit aanleiding geeft tot strafverzwaring, dient de veroordeling dan wel de strafbeschikking ter zake van dat feit in beginsel onherroepelijk te zijn op het moment dat deze in het vonnis of het arrest bij de strafoplegging in aanmerking wordt genomen. Wanneer evenwel met de vermelding van het niet ten laste gelegde feit bij de strafoplegging in het bijzonder gewicht wordt toegekend aan de omstandigheid dat de verdachte niettegenstaande een eerdere veroordeling of een eerdere strafbeschikking zich opnieuw schuldig heeft gemaakt aan zo een strafbaar feit – bijvoorbeeld doordat in de strafmotivering wordt vermeld dat die veroordeling of die strafbeschikking de verdachte niet heeft weerhouden opnieuw zo een strafbaar feit te begaan – dient de veroordeling of de strafbeschikking ter zake van dat niet ten laste gelegde feit reeds onherroepelijk te zijn ten tijde van het begaan van het feit waarop de strafoplegging

betrekking heeft.

Indien de rechter in verband met de strafoplegging melding maakt van een niet ten laste gelegd feit mag ervan worden uitgegaan dat die omstandigheid in strafverzwarende zin is betrokken in de strafoplegging. Dit kan anders zijn indien uit de strafmotivering blijkt dat de vermelding van een niet ten laste gelegd feit niet tot strafverzwaring aanleiding heeft gegeven, bijvoorbeeld omdat die vermelding is opgenomen naar aanleiding van hetgeen door de verdediging over de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, waaronder begrepen de justitiële documentatie, is aangevoerd.

Met de vaststelling van de omstandigheid dat blijktens het Uittreksel Justitiële Documentatie 'sinds de veroordeling waarvan beroep meerdere nieuwe verdenkingen zijn gerezen tegen verdachte ter zake diefstal' heeft het hof als onderdeel van zijn motivering van de straf, in antwoord op hetgeen door de verdediging naar voren is gebracht, slechts tot uitdrukking gebracht een onvoorwaardelijke gevangenisstraf nog steeds opportuun te achten en geen aanleiding te zien voor de oplegging van een taakstraf. Daarmee heeft het hof hetgeen onder 2.4 is vooropgesteld, niet miskend. Het hof heeft de strafoplegging ook overigens toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2391

Zaaknummer: 16/01846

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, Y. Buruma, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht omtrent een kennelijk leugenachtige verklaring.

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel richt zich tegen de motivering van de bewezenverklaring van feit 2 en bevat de klacht dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, als bewijsmiddel 8 een kennelijk leugenachtige verklaring van de verdachte tot het bewijs heeft gebezigd.

Het middel kan niet tot cassatie leiden, wat er ook zij van het gebruik door het hof van de als kennelijk leugenachtig aangemerkte verklaring van de verdachte voor het bewijs (bewijsmiddel 8), omdat de bewezenverklaring ook met weglating van die verklaring toereikend is gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2406

Zaaknummer: 16/02629

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: H.M.W. Daamen en J.W.E. Luiten

Wetsartikelen: 341 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening afgewezen wegens onvoldoende aannemelijkheid.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvrager is veroordeeld ter zake van onder meer deelneming aan een criminele organisatie in de periode van 1 augustus 1998 tot en met 14 februari 2000, welke organisatie zich bezighield met de handel in cocaïne. Deze organisatie bestond onder anderen uit [betrokkene], die ten behoeve van die handel onder meer contacten onderhield met een drugskartel in Colombia. Deze [betrokkene] heeft als zogenoemde groei-informant opgetreden voor het interregionaal rechercheteam Noord-Holland/Utrecht (hierna: IRT).

In de aanvraag wordt aangevoerd dat sprake is van een gegeven dat het ernstige vermoeden doet rijzen dat, ware dit aan het hof bekend geweest, het zou hebben geleid tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging van de aanvrager. Bij de aanvraag is een aantal processen-verbaal overgelegd van de met gesloten deuren gehouden terechtzittingen waarop het hoger beroep van genoemde mededader [betrokkene] is behandeld. Uit die processen-verbaal volgt volgens de aanvraag – zakelijk weergegeven – dat [betrokkene] met medeweten van justitie de aanvrager heeft uitgelokt tot het meedoen in de handel in cocaïne en hem heeft misleid. Volgens de aanvraag heeft de aanvrager zich nooit willen bezighouden met die handel.

De Hoge Raad stelt voorop dat voor de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de strafvervolging, die als in artikel 359a Sv voorzien rechtsgevolg slechts in uitzonderlijke gevallen in aanmerking komt, alleen plaats is ingeval het in het voorbereidend onderzoek in de strafzaak tegen de aanvrager begane vormverzuim daarin heeft bestaan dat

met de opsporing of vervolging belaste ambtenaren ernstig inbreuk hebben gemaakt op beginselen van een behoorlijke procesorde waardoor doelbewust of met grove veronachtzaming van de belangen van de aanvrager aan diens recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak is tekortgedaan, en voorts dat het de aanvrager is die tot op zekere hoogte aannemelijk zal moeten maken dat zich dat in zijn strafzaak daadwerkelijk heeft voorgedaan (vgl. HR 26 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9301).

De overgelegde processen-verbaal houden, voor zover hier van belang, in dat [betrokkene] heeft verklaard dat hij na de opheffing van het IRT eind 1993 niet met onmiddellijke ingang is afgebouwd als informant, maar dat in overleg met en na toestemming van justitie is besloten dat hij voor zijn eigen veiligheid het contact met de Colombianen op dezelfde wijze zou voortzetten als daarvoor. Getuige [getuige], tot oktober 1994 hoofd van de CID van de politie Kennemerland en in die hoedanigheid toentertijd werkend met informanten, heeft dat ten overstaan van het hof bevestigd en heeft verklaard dat in het besluit om die contacten te blijven onderhouden niet was begrepen dat [betrokkene] zich nog met drugshandel zou bezighouden, maar dat dat er wel bij kon komen. Voorts heeft [getuige] verklaard dat het afzetten van containers voor [betrokkene] feitelijk onmogelijk werd, omdat dat voorheen altijd door de overheid werd georganiseerd. Uit de verklaringen van de overige getuigen die blijkens de processen-verbaal op die besloten zittingen zijn gehoord en die vanuit de overheid betrokken waren bij het IRT en bij de inzet van [betrokkene] als informant, kan eveneens worden afgeleid dat het vanuit de overheid niet de bedoeling was dat [betrokkene] zich na de opheffing van het IRT nog zou bezighouden met drugshandel en/of het afzetten van containers waarin cocaïne werd vervoerd. [betrokkene] zelf heeft een en ander blijkens de overgelegde processen-verbaal bevestigd en heeft bovendien verklaard dat hij wel contact heeft gehouden met de Colombianen maar dat hij hun niets meer te bieden had en dat hij hun dat ook heeft gezegd, dat na begin 1995 zijn informantstatus was beëindigd, dat hij daarna in dat kader geen werkzaamheden meer heeft verricht en dat er geen contact meer is geweest met zijn 'runner' dan wel iemand anders van justitie of politie. De Hoge Raad neemt daarnaast in aanmerking dat volgens de aanvraag [betrokkene] eerst in 1998, derhalve drie à vier jaren na de opheffing van het IRT en na zijn kennelijk laatste contacten met politie en/of justitie, contact heeft gezocht met de aanvrager.

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat ook overigens niet is gebleken dat de overheid onder de afspraak inzake de voortzetting van contacten van [betrokkene] ook begrepen achtte dat [betrokkene] zelf nieuwe handelsactiviteiten zou ontplooien en daartoe nieuwe contacten zou leggen dan wel dat de overheid bekend was met het door [betrokkene] met de aanvrager gelegde contact, is hetgeen ten grondslag is gelegd aan de aanvraag onvoldoende om aannemelijk te oordelen dat de aanvrager door een opsporingsambtenaar dan wel een persoon

voor wiens handelen de politie of het Openbaar Ministerie verantwoordelijk is, is gebracht tot het begaan van de strafbare feiten waarvoor hij is vervolgd en veroordeeld (vgl. HR 29 juni 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL0613, *NJ* 2010/441).

Hetgeen in de aanvraag is aangevoerd en hetgeen ter ondersteuning daarvan is overgelegd, kan reeds daarom niet het ernstige vermoeden wekken dat, als het hof daarmee bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging van de aanvrager.

Voor zover voorts nog wordt aangevoerd dat de aanvrager in zijn verdediging is geschaad doordat de zaak van [betrokkene] in hoger beroep achter gesloten deuren is behandeld en het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat het verhoor van [betrokkene] buiten aanwezigheid van de raadsman van de aanvrager zou plaatsvinden, kan het reeds niet tot herziening leiden omdat het aldus aangevoerde niet een gegeven betreft waarmee het hof niet bekend was.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2320

Zaaknummer: 16/05263

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: J.W.H. Peters

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht omtrent het omzetten van een eerder voorwaardelijk opgelegde vrijheidsstraf in een taakstraf.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat artikel 22b Sr in de weg staat aan het omzetten van de eerder voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf in een taakstraf.

Het hof heeft de verdachte ter zake van ‘medeplichtigheid aan diefstal, waarbij de schuldige het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak’ veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie weken. Voorts heeft het hof de tenuitvoerlegging gelast van een eerder voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf van vier weken. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 tot en met 17 slaagt het middel.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2318

Zaaknummer: 15/05304

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: R. Schreudering

Wetsartikelen: 14g Sr en 22b Sr

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening afgewezen wegens het ontbreken van een uitzonderlijk geval van niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat uit twee bij de aanvraag overgelegde documenten blijkt dat de Nederlandse autoriteiten wel contact hebben gehad met de Thaise autoriteiten teneinde een uitlevering tot stand te brengen, dan wel bij de Thaise autoriteiten de wens kenbaar hebben gemaakt dat de aanvrager naar Nederland zou worden uitgezet.

Voor zover de aanvraag ertoe strekt dat het Openbaar Ministerie op genoemde grond niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden, stelt de Hoge Raad voorop dat voor de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de strafvervolging, die als in artikel 359a Sv voorzien rechtsgevolg slechts in uitzonderlijke gevallen in aanmerking komt, alleen plaats is ingeval het in het voorbereidend onderzoek in de strafzaak tegen de aanvrager begane vormverzuim daarin heeft bestaan dat met de opsporing of vervolging belaste ambtenaren ernstig inbreuk hebben gemaakt op beginselen van een behoorlijke procesorde waardoor doelbewust of met grove veronachtzaming van de belangen van de aanvrager aan diens recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak is tekortgedaan, en voorts dat het de aanvrager is die tot op zekere hoogte aannemelijk zal moeten maken dat zich dat in zijn strafzaak daadwerkelijk heeft voorgedaan (vgl. HR 26 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9301).

Noch hetgeen in de aanvraag is aangevoerd noch de inhoud van daarbij gevoegde documenten kan leiden tot het oordeel dat te dezen sprake is geweest van een uitzonderlijk geval als hiervoor bedoeld, nu in de aanvraag niet wordt onderbouwd op welke wijze, gelet op de onder

3.3 genoemde documenten en uitgaande van de in de aanvraag gestelde gang van zaken, aan diens recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak is tekortgedaan. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat door de verdediging tijdens de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep is aangevoerd dat de aanvrager zich na ommekomst van de geldigheidsduur van het verstrekte noodpaspoort vrijwillig in Nederland zou melden in verband met de onderhavige strafzaak.

Overigens bieden het bij de herzieningsaanvraag gevoegde geschrift van de Thaise immigratiedienst van 12 november 2013 tot intrekking van het aan de aanvrager toegekende visum voor verblijf in Thailand en de brief van 14 april 2016 van het hoofd van de Dienst Landelijke Informatie Organisatie van de Nederlandse politie met betrekking tot de gang van zaken rondom de arrestatie van de aanvrager in Thailand geen grond voor de stelling dat de Nederlandse autoriteiten de Thaise autoriteiten hebben verzocht om de uitlevering van de aanvrager tot stand te brengen dan wel anderszins aan de Thaise autoriteiten de wens kenbaar hebben gemaakt dat de aanvrager zou worden uitgezet.

Voor zover in de aanvraag wordt aangevoerd dat, indien het hof bekend zou zijn geweest met de onder 3.3 genoemde documenten, het aan de aanvrager een lagere straf zou hebben opgelegd, wordt miskend dat onder 'een minder zware strafbepaling' in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling die een minder zware straf bedreigt. Daaronder valt niet de oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2321

Zaaknummer: 17/01602

Rechters: A.J.A. van Dorst, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: H. Seton

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Hoge Raad wijst aanvraag tot herziening af.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag berust op de volgende twee gronden:

- (i) het ernstige vermoeden bestaat dat het hof de aanvrager had vrijgesproken van het in de zaak met parketnummer 01-845231-10 ten laste gelegde als het ervan op de hoogte was geweest dat de aangeefster de aanvrager vanuit haar woning onmogelijk kan hebben gezien;
- (ii) het ernstige vermoeden bestaat dat het hof de aanvrager ook had vrijgesproken van het in de zaak met parketnummer 01-845288-10 ten laste gelegde als het hof onderzoek had gedaan naar, dan wel aandacht had besteed aan de verklaring die de getuige [getuige 2] bij de rechter-commissaris heeft afgelegd.

Ter onderbouwing van de onder (i) aangevoerde omstandigheid dat de aangeefster vanuit haar woning op de eerste etage niet over het balkon heeft kunnen zien dat de aanvrager op de stoep voorbij liep, is een afdruk van 'Google Maps, Street View' van een woningcomplex aan de [a-straat 1] te Veghel – het woonadres van de aangeefster – meegestuurd. Anders dan in de aanvraag wordt gesteld, kan uit deze afdruk geenszins worden afgeleid dat de ramen van de woningen op de eerste etage, welke ramen grenzen aan balkons, geen zicht boden op de stoep op de begane grond. Daar komt bij dat de aanvrager ter terechtzitting in hoger beroep van 13 december 2011 heeft verklaard – zoals ook de buurman van de aangeefster, [getuige 1] heeft verklaard – dat de aanvrager bij zijn bezoek aan de woning een mes in zijn hand had.

Het onder (i) aangevoerde kan derhalve niet het ernstig vermoeden wekken als hiervoor onder 4.1 vermeld.

Het onder (ii) aangevoerde heeft betrekking op een schriftelijke verklaring die zich in het dossier van de strafzaak bevindt. Daarvan kan niet worden gezegd dat de rechter die de veroordeling heeft uitgesproken daarmee niet bekend was.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad acht geen grond aanwezig tot inwilliging van het subsidiair gedane verzoek tot het (doen) instellen van een nader onderzoek.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2322

Zaaknummer: 17/01717

Rechters: A.J.A. van Dorst, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: S. Marjanovic

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening afgewezen, daar de aangevoerde gegevens geen ernstig vermoeden als bedoeld in artikel 457 lid 1 sub c Sv opleveren.

Op 1 juli 2013 hebben mr. G.G.J. Knoops en mr. L. Vosman namens de aanvrager een verzoek als bedoeld in artikel 461 lid 1 Sv ingediend om nader onderzoek in te stellen naar de aanwezigheid van een grond voor herziening. Aangaande dit verzoek heeft de Adviescommissie afgesloten strafzaken op 27 november 2014 op de voet van artikel 462 lid 3 Sv geadviseerd tot het doen van nader onderzoek. De procureur-generaal heeft dit advies overgenomen en nader onderzoek doen verrichten. In dat kader heeft advocaat-generaal Hofstee vier deskundigen doen benoemen (dr. F.J.W. van de Goot, prof. dr. W. van de Voorde, prof. dr. W. Jacobs en prof. dr. M.J. Schali) die ter zake hebben gerapporteerd. De advocaat-generaal heeft na afloop van dit onderzoek aan mr. Knoops laten weten geen reden te zien voor het vorderen van herziening in de onderhavige zaak, mede gelet op de inhoud van de uitgebrachte rapportages.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De Hoge Raad begrijpt de aanvraag aldus dat daarin, naar de kern bezien, een beroep wordt gedaan op een drietal herzieningsgronden:

(i) de getuigen [betrokkene 3] en [betrokkene 2] zijn onder druk gezet door de politie om belastende verklaringen tegen de aanvrager af te leggen waardoor ernstige twijfels zijn gerezen over de waarheid van die verklaringen;

(ii) er is geen sprake geweest van een niet-natuurlijk overlijden van [slachtoffer];

(iii) voor de aanvrager was destijds niet voorzienbaar dat medische hulp dringend geboden was, en het tijdig inschakelen van medische hulp zou geen effect hebben gehad.

Bij de beoordeling van het aangevoerde moet worden vooropgesteld dat voor zover de onderhavige aanvraag steunt op gronden die in de hiervoor genoemde beslissingen van de Hoge Raad op aanvragen tot herziening van het arrest van het hof ongenoegzaam zijn geoordeeld, zij niet kan worden ontvangen.

De aanvraag steunt allereerst op de, reeds in de aanvraag die heeft geleid tot de beschikking van 14 november 1995 aangevoerde, stelling dat de getuigen [betrokkene 3] en [betrokkene 2] belastende verklaringen tegen de aanvrager hebben afgelegd, omdat zij door de politie onder druk zijn gezet. Zulks kan niet gelden als een onder 5.1 bedoeld gegeven, omdat de verdediging ter terechtzitting in hoger beroep deze stelling reeds heeft aangevoerd. Het hof is dus met de gestelde druk bekend geweest en heeft zich daaromtrent een oordeel kunnen vormen. Voorts heeft de Hoge Raad in die beschikking van 14 november 1995 reeds geoordeeld dat de andersluidende verklaringen die deze getuigen volgens daartoe overgelegde notariële akten hebben afgelegd, niet het in artikel 457 Sv bedoelde ernstige vermoeden wekken. Hetgeen prof. P.J. van Koppen in zijn rapportage van 4 mei 2017 omtrent de totstandkoming van de belastende verklaringen van deze getuigen heeft opgemerkt, kan aan dit een en ander niet afdoen.

In het tweede onderdeel van de aanvraag wordt met een beroep op de rapporten van dr. F.J.W. van de Goot, prof. dr. W. van de Voorde, prof. dr. W. Jacobs en prof. dr. M.J. Schalijs aangevoerd dat geen sprake is geweest van een niet-natuurlijk overlijden van [slachtoffer], maar van een acute hartdood.

Het hof heeft bovendien, blijkens hetgeen onder 3.3 is weergegeven, de veroordeling van de aanvrager wegens moord niet enkel gegrond op de vaststelling 'dat de dood van [slachtoffer] medisch gezien zeer wel het gevolg kan zijn van de gecombineerde werking van de door [slachtoffer] gebruikte medicijnen en de haar toegediende alcohol'. Het heeft immers bij zijn conclusie dat de dood redelijkerwijs als gevolg van de bewezenverklaarde gedragingen aan de aanvrager kon worden toegerekend in het bijzonder ook in aanmerking genomen dat de aanvrager aan [slachtoffer], die aan een hartkwaal leed en wier bloeddruk tot abnormale hoogte (boven de 200 bovendruk) was opgelopen, medische hulp achterwege heeft gelaten en deze ook niet heeft ingeroepen toen deze hulp dringend geboden was, doch in plaats daarvan haar drank met een zeer hoog alcoholpercentage heeft gegeven. De constatering dat het hof bij de veroordeling van de aanvrager zich voor het, aan de rechter voorbehouden, oordeel omtrent het rechtens vereiste causaal verband heeft gebaseerd op het gehele complex van feiten en omstandigheden, waaronder al het opzettelijk handelen en nalaten van de aanvrager, brengt

mee dat het oordeel van deskundigen, voor zover dat inhoudt dat het naar medisch inzicht waarschijnlijk is dat de dood is veroorzaakt door hartfalen, niet zonder meer het ernstig vermoeden kan wekken dat de aanvrager zou zijn vrijgesproken dan wel dat een minder zware strafbepaling zou zijn toegepast.

In het derde onderdeel van de aanvraag wordt met een beroep op voornoemde deskundigenrapporten aangevoerd dat voor de aanvrager destijds niet voorzienbaar was, en hij dus niet behoefde te begrijpen, dat medische hulp dringend geboden was.

Voornoemde stelling is reeds in het zesde, ongegrond bevonden, herzieningsverzoek betrokken. Dienaangaande heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 19 december 2006 overwogen dat bij de beoordeling van het causaal verband tussen het opzettelijk nalaten van de aanvrager en de dood van [slachtoffer] – de vraag dus of de dood van [slachtoffer] redelijkerwijs ook aan dit opzettelijke nalaten van de aanvrager kan worden toegerekend – niet beslissend is of de aanvrager had moeten begrijpen dat medische hulp dringend noodzakelijk was, maar dat het erop aankomt of de aanvrager daadwerkelijk heeft begrepen dat die hulp was geboden. Het oordeel van het hof dat dat laatste het geval was, heeft het niet alleen gegrond op de, uit de bewijsmiddelen blijkende, wetenschap die de aanvrager had van de fragiele gezondheidstoestand van [slachtoffer], van de uiterlijke tekenen van lichamelijk onwel bevinden die zij vertoonde, van haar sterk opgelopen bloeddruk en van het feit dat zij medicijnen die in combinatie met alcohol schadelijk konden zijn, had ingenomen. Het hof heeft immers ook vastgesteld dat de aanvrager geruime tijd voor het tijdstip van overlijden tegen de getuigen [betrokkene 2] en [betrokkene 3] had gezegd dat het een ‘aflopende zaak was’ en dat het ‘mis’ ging. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de aanvrager op de vraag van [betrokkene 3] of er geen dokter bijgehaald moest worden, heeft geantwoord dat de dokter weinig anders kon doen dan tijd rekken.

Daarnaast wordt in dit onderdeel van de aanvraag met een beroep op voornoemde rapporten betoogd dat ervan moet worden uitgegaan dat het tijdig inschakelen van medische hulp geen effect zou hebben gehad. Dr. Van de Goot rapporteert dat ‘[i]ndien overgegaan zou moeten worden tot reanimatiehandelingen daarbij ook [dient] te worden ingezien dat reanimatiehandelingen bij ouderen in de tijd waarover we spreken, zonder AED apparaat een weinig hoopvol verloop dient te worden toegedicht’. Voorts schrijft prof. dr. M.J. Schalijs dat kamervibrilleren naar zijn mening de meest voor de hand liggende oorzaak van het overlijden is en dat ‘[d]e kans dat iemand begin jaren 80 een dergelijke episode zou overleven nihil [is]. De defibrillatoren waren niet beschikbaar op alle ambulances (dit wisselde per regio overigens). Daarnaast waren de reanimatie technieken anders dan tegenwoordig’.

Ook deze bevindingen kunnen niet als een gegeven als in artikel 457 Sv bedoeld worden

aangemerkt, nu het hof heeft vastgesteld dat de aanvrager in een vroeg stadium – dus reeds voordat onmiddellijke en adequate reanimatie was aangewezen – begreep dat medische hulp dringend geboden was, maar heeft nagelaten deze hulp in te schakelen. Het hof heeft immers, blijkens hetgeen onder 3.3 is weergegeven, vastgesteld dat [slachtoffer] ‘niet plotseling en onaangekondigd [is] overleden maar ongeveer drie kwartier of meer nadat verdachte op 4 november 1983 omstreeks 22.30 uur tegen [betrokkene 2] en, bij een telefoongesprek, [betrokkene 3] had gezegd dat het volgens hem een aflopende zaak was, terwijl verdachte in die tussenliggende periode niet getracht heeft, hoewel dat zonneklaar geboden was, doktershulp in te roepen maar wel een mengsel van wijn, gin en palmboomrum met een zeer hoog alcoholpercentage aan [slachtoffer] te drinken heeft gegeven’.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2317

Zaaknummer: 17/01809

Rechters: A.J.A. van Dorst, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: G.G.J. Knoops

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht omtrent dreigende dan wel voltooide schending van artikel 3 en 6 EVRM.

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot oproeping van de opgeëiste persoon voor een nader te bepalen zitting van de Hoge Raad teneinde op het verzoek tot zijn uitlevering te worden gehoord.

De middelen klagen over de oordelen van de rechtbank met betrekking tot de verweren van de raadsman van de opgeëiste persoon dat sprake is van een dreigende en een voltooide schending van artikel 3 EVRM alsmede van een dreigende en een voltooide schending van artikel 6 EVRM. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het gaat in de onderhavige zaak om een verzoek tot uitlevering ter tenuitvoerlegging van een rechterlijke veroordeling. Met haar overwegingen dat

(i) gelet op hetgeen in de rapportage van het CPT is vermeld, – hoewel daarin wordt gewezen op ‘a significant number of allegations of physical ill-treatment of criminal suspects by the police were received’ waarbij verschillende politiebureaus met naam worden genoemd – geen sprake is van een zo wijdverbreide spreiding van gevallen van ‘ill-treatment’ door politiefunctionarissen bij verhoren, dat enkel op basis van die rapportage kan worden vastgesteld dat in het geval van de opgeëiste persoon van een dreigende flagrante schending van artikel 6 EVRM sprake is; en

(ii) geen concrete, de opgeëiste persoon betreffende omstandigheden zijn aangevoerd waaruit blijkt dat hij, toen hij in een Servische penitentiaire inrichting in voorarrest verbleef, het slachtoffer is geweest van een behandeling als bedoeld in artikel 3 EVRM en dat aldus niet is gebleken dat in Servië reeds een inbreuk op artikel 3 EVRM heeft plaatsgevonden,

heeft de rechtbank – deze overwegingen in onderling verband beschouwd – als haar oordeel tot uitdrukking gebracht dat hetgeen de opgeëiste persoon en diens raadsman hebben aangevoerd, zoals onder 2.2.1 en 2.2.2 is weergegeven, niet toereikend is om de slotsom te wettigen dat ten aanzien van de opgeëiste persoon sprake is van een voltooide schending van de fundamentele rechten als bedoeld in artikel 3 EVRM noch van een voltooide flagrante

schending van artikel 6 EVRM. Dat oordeel is feitelijk en – in aanmerking genomen dat de verweren niet zijn gestaafd met bescheiden die de opgeëiste persoon zelf betreffen – niet onbegrijpelijk. Dat de rechtbank in dit verband, in navolging van de raadsman van de opgeëiste persoon, abusievelijk rept van een dreigende flagrante schending van artikel 6 EVRM, doet hieraan niet af. Daarbij moet worden aangetekend dat in het geval van een verzoek tot uitlevering ter tenuitvoerlegging van een (onherroepelijke) rechterlijke veroordeling een dreigende flagrante schending van artikel 6 EVRM in de regel niet aan de orde zal zijn.

De rechtbank heeft voorts – in reactie op het verweer van de raadsman van de opgeëiste persoon dat deze na uitlevering zal worden blootgesteld aan een onmenselijke of vernederende behandeling – overwogen dat het verweer een dreigende schending van artikel 3 EVRM betreft en om die reden niet ter beoordeling van de rechtbank staat, maar van de minister van Veiligheid en Justitie. Dit oordeel van de rechtbank met betrekking tot de bevoegdheidstoedeling aan de rechter en de minister van Veiligheid en Justitie is juist.

De middelen zijn tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2323

Zaaknummer: 17/01183

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: E. Sahin

Wetsartikelen: 3 EVRM en 6 EVRM